

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ THU TRANG

**ẢNH HƯỞNG CỦA VIỆC SỬ DỤNG NGUỒN LỰC
ĐẾN VIỆC GIẢM NGHÈO CỦA HỘ NÔNG DÂN
HUYỆN ĐỒNG HỖ TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ KINH TẾ
Chuyên ngành: KINH TẾ NÔNG NGHIỆP

THÁI NGUYÊN - 2013

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

NGUYỄN THỊ THU TRANG

**ẢNH HƯỞNG CỦA VIỆC SỬ DỤNG NGUỒN LỰC
ĐẾN VIỆC GIẢM NGHÈO CỦA HỘ NÔNG DÂN
HUYỆN ĐỒNG HỖ TỈNH THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Kinh tế Nông nghiệp

Mã số: 60.62.01.15

LUẬN VĂN THẠC SỸ KINH TẾ

Người hướng dẫn khoa học: TS CÙ CHÍ LỢI

THÁI NGUYÊN - 2013

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng, đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi. Những số liệu, thông tin và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa được sử dụng để bảo vệ bất cứ một luận văn nào. Mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và các thông tin trích dẫn trong luận văn đều đã được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2013

Tác giả Luận văn

Nguyễn Thị Thu Trang

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình học tập và thực hiện đề tài, ngoài sự nỗ lực cố gắng của bản thân, tôi đã nhận được sự giúp đỡ nhiệt tình của nhiều cá nhân và tập thể.

Trước hết, tôi xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo trong khoa Sau Đại học - Trường Đại học Kinh tế và Quản trị kinh doanh Thái Nguyên, đặc biệt là sự giúp đỡ, hướng dẫn tận tình của thầy giáo **TS. Cù Chí Lợi** trong suốt thời gian thực hiện đề tài.

Qua đây, tôi cũng xin được cảm ơn tới Chủ tịch và cán bộ công nhân viên Ủy ban nhân dân huyện Đồng Hỷ đã tạo điều kiện giúp đỡ tôi trong suốt quá trình nghiên cứu và thu thập tài liệu phục vụ cho đề tài luận văn này.

Tôi xin chân thành cảm ơn các đồng nghiệp, gia đình, bạn bè đã giúp đỡ, động viên và khích lệ tôi trong suốt quá trình học tập và nghiên cứu.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2013

Tác giả luận văn

Nguyễn Thị Thu Trang

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC BIỂU ĐỒ, SƠ ĐỒ.....	ix
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	3
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu của đề tài	3
4. Kết quả mong đợi	4
5. Bố cục của luận văn	4
Chương 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ NGUỒN LỰC VÀ TÁC ĐỘNG CỦA VIỆC SỬ DỤNG NGUỒN LỰC TỚI GIẢM NGHÈO.....	5
1.1. Khái niệm về nguồn lực và phân loại nguồn lực.....	5
1.1.1. Nguồn lực đất đai	6
1.1.2. Nguồn lực rừng	11
1.1.3. Nguồn nước	13
1.1.4. Đặc điểm của hộ nông dân khi nghiên cứu	14
1.2. Khái niệm và nguyên nhân của nghèo đói	18
1.2.1. Khái niệm nghèo đói	18
1.2.2. Nguyên nhân nghèo đói.....	19
1.3. Bài học kinh nghiệm trên thế giới và Việt Nam về việc sử dụng nguồn lực nhằm giảm nghèo của các hộ nông dân	24
1.3.1. Kinh nghiệm của Trung Quốc.....	24
1.3.2. Kinh nghiệm của Nhật Bản	26

1.3.3. Một số bài học kinh nghiệm áp dụng ở nước ta	26
Chương 2. PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	29
2.1. Câu hỏi đặt ra cho vấn đề nghiên cứu	29
2.2. Phương pháp nghiên cứu.....	29
2.2.1. Phương pháp thu thập thông tin	29
2.2.2. Phương pháp tổng hợp thông tin.....	31
2.2.3. Phương pháp phân tích.....	31
2.3. Hệ thống các chỉ tiêu phân tích	32
2.3.1. Các chỉ tiêu phản ánh thu nhập của hộ	32
2.3.2. Các chỉ tiêu bình quân.....	32
2.3.3. Các chỉ tiêu phản ánh hiệu quả sản xuất của hộ	32
Chương 3. THỰC TRẠNG SỬ DỤNG NGUỒN LỰC VÀ TÁC ĐỘNG TỚI VIỆC GIẢI NGHÈO TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN ĐỒNG HỖ	33
3.1. Đặc điểm địa bàn nghiên cứu - huyện Đồng Hỷ.....	33
3.1.1. Điều kiện tự nhiên	33
3.1.2. Điều kiện kinh tế - xã hội	42
3.2. Thực trạng nguồn lực nhóm hộ nghiên cứu	54
3.2.1. Tình hình nguồn lực tự nhiên của vùng nghiên cứu.....	54
3.2.2. Nguồn lực khác trong hộ ở các vùng nghiên cứu	62
3.3. Đánh giá kết quả và hiệu quả sản xuất của các hộ nghiên cứu.	72
3.3.1. Kết quả sản xuất của các hộ	72
3.3.2. Hiệu quả sản xuất của các hộ	79
3.4. Các yếu tố ảnh hưởng đến kết quả và hiệu quả sản xuất của các hộ điều tra.....	82
3.4.1. Yếu tố thủy lợi.....	82
3.4.2. Yếu tố thị trường đối với sản xuất và thu nhập của hộ	83
3.4.3. Yếu tố kinh nghiệm sản xuất.....	84

3.4.4. Mô tả mối quan hệ ảnh hưởng việc sử dụng nguồn lực với vấn đề giảm nghèo	86
Chương 4. MỘT SỐ GIẢI PHÁP SỬ DỤNG NGUỒN LỰC NHẪM GIẢM NGHÈO CỦA HỘ NÔNG DÂN HUYỆN ĐỒNG HỖ	88
4.1. Quan điểm phát triển kinh tế xã hội của khu vực miền núi, vùng cao.	88
4.2. Các giải pháp đối với các nguồn lực để nâng cao thu nhập và xoá đói giảm nghèo cho hộ nông dân huyện Đồng Hỷ và các địa phương tương tự	88
4.3. Các giải pháp cụ thể cho hộ nông dân	92
4.3.1. Hỗ trợ vốn cho sản xuất	92
4.3.2. Xây dựng kết cấu hạ tầng.....	94
4.3.3. Phát triển ngành nghề phi nông nghiệp và nghề phụ.....	96
4.3.4. Kết hợp sử dụng hợp lý các nguồn lực của hộ đặc biệt là nguồn lực tự nhiên	96
KẾT LUẬN	97
TÀI LIỆU THAM KHẢO	100
PHỤ LỤC	101

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

FAO	:	Tổ chức nông lương thế giới
GDP	:	Thu nhập bình quân đầu người
LHQ	:	Liên hợp quốc
UBND	:	Ủy ban nhân dân
VAC	:	Vườn ao chuồng
VACR	:	Vườn ao chuồng rau
VN	:	Việt Nam
XĐGN	:	Xóa đói giảm nghèo

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1:	Chuẩn nghèo đói	19
Bảng 3.1:	Các yếu tố khí hậu Huyện Đồng hỷ.....	34
Bảng 3.2:	Một số loại đất chính của Huyện Đồng hỷ	36
Bảng 3.3:	Hiện trạng rừng ở Huyện Đồng hỷ năm 2012	38
Bảng 3.4:	Hiện trạng dân số và đất ở Huyện Đồng hỷ năm 2012.....	44
Bảng 3.5:	Hiện trạng sử dụng đất Huyện Đồng hỷ năm 2012	45
Bảng 3.6:	Tình hình tăng trưởng kinh tế của Huyện Đồng hỷ năm 2011.....	53
Bảng 3.7:	Hiện trạng đất đai bình quân của các hộ điều tra Huyện Đồng Hỷ năm 2012.....	55
Bảng 3.8:	Hiện trạng chất lượng đất đai của các hộ điều tra huyện Đồng Hỷ năm 2012.....	58
Bảng 3.9:	Tình hình nguồn lực rừng của các hộ điều tra năm 2012	59
Bảng 3.10:	Tình hình sử dụng rừng các hộ điều tra năm 2012	60
Bảng 3.11:	Bảng trung bình thu nhập từ rừng của các hộ năm 2012.....	61
Bảng 3.12:	Tình hình nguồn nước của vùng nghiên cứu	62
Bảng 3.13:	Tình hình nhân khẩu tính bình quân của nhóm hộ điều tra	64
Bảng 3.14:	Tài sản trung bình của hộ điều tra huyện Đồng hỷ năm 2012	67
Bảng 3.15:	Nhà cửa hộ điều tra Huyện Võ Nhai năm 2012	68
Bảng 3.16:	Tình hình vốn tự có của hộ gia đình huyện Đồng hỷ	69
Bảng 3.17:	Tình hình vốn vay của các hộ gia đình Huyện Đồng Hỷ	70
Bảng 3.18:	Thu nhập bình quân của hộ điều tra huyện Đồng Hỷ năm 2012.....	72
Bảng 3.19:	Thu nhập bình quân /người/tháng của nhóm hộ điều tra.....	75
Bảng 3.20:	Hệ thống cây trồng hàng năm của hộ gia đình huyện Đồng hỷ năm 2012.....	76

Bảng 3.21:	Hệ thống cây trồng lâu năm của hộ điều tra huyện Đồng Hỷ năm 2012.....	77
Bảng 3.22:	Thu nhập từ sản xuất một số cây trồng chính của các nhóm hộ	78
Bảng 3.23:	Giá trị sản xuất và chi phí sản xuất các hộ điều tra huyện Đồng Hỷ năm 2012.....	80
Bảng 3.24:	Hiệu quả sản xuất trồng trọt tính trên 1 ha đất nông nghiệp.....	80
Bảng 3.25:	Hiệu quả sử dụng vốn đầu tư các lĩnh vực của nhóm hộ điều tra.....	81
Bảng 3.26:	Hiệu quả sử dụng lao động của các nhóm hộ điều tra.....	82
Bảng 3.27:	Đánh giá yếu tố thủy lợi trong sản xuất trồng trọt của các nhóm hộ	83
Bảng 3.28:	Giá trị sản phẩm bán ra thị trường của các nhóm hộ điều tra năm 2012	83
Bảng 3.29:	Các yếu tố tác động tới kinh nghiệm sản xuất.....	85